USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 4. března 2026 odvolání obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], [anonymizováno], narozeného [datum], a poškozeného [jméno] [příjmení], narozeného 13. února 1969, proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. listopadu 2025 č. j. 4 T 6/2025-883, a rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], Ph.D. a poškozeného [jméno] [příjmení] zamítají.

Odůvodnění:

1. Shora uvedeným rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 14. listopadu 2025 č. j. 4 T 6/2025-883 byl obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení], [anonymizováno], [datum narození] v [obec], bytem [adresa]) zvlášť závažným zločinem vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. i) tr. zákoníku, ad 2) zvlášť závažným zločinem vraždy podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. h) tr. zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2024, a byl odsouzen k výjimečnému úhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře dvaceti osmi let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byla obžalovanému uložena povinnost uhradit poškozeným [jméno] [příjmení], narozené [datum], trvale bytem [adresa], nemajetkovou újmu ve výši 1 800 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 18. 6. 2025 do zaplacení, majetkovou škodu ve výši 6 200 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 2. 5. 2025 do zaplacení, 2 500 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 18. 6. 2025 do zaplacení, 8 960 Kč s úrokem z prodlení ve výši 11,5 % ročně od 16. 10. 2025 do zaplacení, [jméno] [příjmení], narozenému [datum], trvale bytem [adresa], nemajetkovou újmu ve výši ve výši 1 800 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 18. 6. 2025 do zaplacení, majetkovou škodu ve výši 6 050 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 18. 6. 2025 do zaplacení, 55 744 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 2. 5. 2025 do zaplacení, [jméno] [příjmení], narozenému [datum], trvale bytem [adresa], nemajetkovou újmu ve výši 1 500 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 18. 6. 2025 do zaplacení, Mgr. [jméno] [příjmení], narozené [datum], trvale bytem [adresa], nemajetkovou újmu ve výši 800 000 Kč, Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky, se sídlem Vinohradská 2577/178, 130 00 Praha 3, IČ 47114304, majetkovou škodu ve výši 4 494 Kč, Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, se sídlem Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3, IČ 41197518, majetkovou škodu ve výši 65 173 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 18. 6. 2025 do zaplacení. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu byli poškození [jméno] [příjmení], [datum narození], a Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, odkázáni se zbytkem uplatněného nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 1 tr. řádu byl poškozený [jméno] [příjmení], [datum narození], odkázán s uplatněným nárokem na náhradu škody ve výši 14 520 Kč na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 1 tr. řádu byla poškozená [jméno] [příjmení], [datum narození], odkázána s uplatněným nárokem na náhradu škody ve výši 20 747 Kč na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu byli poškození [jméno] [příjmení], [datum narození], [jméno] [příjmení], [datum narození], [jméno] [příjmení] [datum narození], a Mgr. [jméno] [příjmení], [datum narození], odkázáni se zbytkem uplatněných nároků na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Podle soudu prvního stupně se trestné činnosti dopustil tím, že:„ 1) dne 17. 10. 2024 poté, co jej manželka [jméno] [příjmení] vykázala z rodinného domu na adrese [adresa], poté, co od

poškozené [příjmení] [jméno] [příjmení] [datum narození] obdržela SMS zprávy, ze kterých vyplývalo, že s jejím manželem, tedy obžalovaným, opět navázala milenecký poměr, se obžalovaný rozhodl, že poškozenou [příjmení] [jméno] [příjmení] usmrtí, kdy za tímto účelem si do batohu nachystal provazy různé barvy, sekeru zn. Fiskars X10, odlamovací nůž a odjel do místa bydliště poškozené na adrese [adresa], kde si téhož dne nejprve v 19:48 hod. odemkl klíči, kterými disponoval, vchod do domu a následně bytu č. 04 a vyčkal jejího příchodu v 22:35 hod., a následně ji v předsíni po krátké slovní roztržce omotal donesený provaz kolem krku a začal ji škrtit do bezvědomí, poté ji jedním kusem provazu svázal ruce v oblasti zápěstí za zády a nohy v oblasti kotníků a odnesl ji na postel, kde ji položil na záda, rozřezal její oblečení a vysvlékl ji do naha, kdy po celou dobu se dožadoval vysvětlení, proč poslala jeho manželce předmětné SMS zprávy, aby nakonec v blíže nezjištěnou dobu dne 18. 10. 2024 realizoval záměr poškozenou usmrtit, kdy uchopil sekyru zn. Fiskars X10, přistoupil k poškozené, která ležela na zádech stále spoutaná provazem, kdy takto vnímaná situace v ní musela vyvolat vypjatost psychického prožívání traumatu smrti, pocit bezmoci bránit se a předpokládané neodvratnosti smrti, zvláště když se obžalovaný rozmáchl sekyrou a MUDr. [jméno] [příjmení] následně zasadil nejméně pět sečných ran do pravé poloviny obličeje, některé pronikající i do dutiny lebeční, kdy minimálně jedna způsobila pohmoždění až rozhmoždění mozkové tkáně v oblasti pravého mozkového laloku, což byla příčina smrti, dále jí způsobil tříštivé zlomeniny až tříštivé rozsekání klenby a spodiny lebeční, sečné poranění obličejového skeletu s vícečetným rozseknutím horní i dolní čelisti, a též jí způsobil krevní výron a pohmoždění měkkých tkání v oblasti levého oka, příčnou vícenásobnou škrtidlovou rýhu na krku s oděrkami, krevní výron na spojivce pravého oka, krevní výron levého kolene, oděrku levého bérce, 2) poté se dne 20.10.2024 kolem 09:00 hod. dostavil do bydliště poškozené [příjmení] [jméno] [příjmení], [datum narození], na adresu [adresa], která jej vpustila do bytu č. 19, neboť jí předchozí den telefonicky avizoval, že by si s někým potřeboval promluvit, přičemž obžalovaný si s sebou na návštěvu opět přinesl svůj batoh, ve kterém měl mimo jiné sekeru zn. Fiskars X10, různé provazy, kdy po příchodu si začali povídal v kuchyni bytu, kde obžalovaný začal plakat a stěžovat si, že "všechno pokazil", a v návaznosti na nabídku poškozené, že jej odveze domů, kterou obžalovaný přijal, se přesunul do předsíně, kde předtím zanechal svůj batoh a poškozená si šla do ložnice obléci ponožky, a když se vrátila do předsíně, měl již obžalovaný v ruce provaz, který jí nečekaně omotal kolem krku a nejméně se srozuměním s tím, že škrcením může poškozené přivodit smrt, ji provazem silně škrtil až do doby než ztratila vědomí, ačkoliv se snažila jeho útoku bránit, a poté, co upadla do bezvědomí, ze kterého se následně sama začala probouzet, ji svázal donesenými provazy ruce před tělem a nohy u kotníků, které vzájemně propojil, přelepil ústa lepící páskou, kterou jí omotal kolem hlavy, z předsíně ji přenesl do ložnice a položil na postel, z kuchyně přinesl kuchyňský nůž, kterým jí rozřezal na těle oblečení, vysvlékl do naha, přikryl ji dekou, a opakovaně si k ní do postele lehal, vstával a chodil po bytě, poté, co se poškozené lepící páska uvolnila a rukama si jí stáhla, obžalovaný z obývacího pokoje přinesl její telefon a chtěl znát přístupový (PIN) kód, který mu ze strachu sdělila, poté zase s telefonem odešel a po návratu jí sdělil, že četl zprávy, které si psala s jeho manželkou [jméno] [příjmení], opětovně si k ní lehal do postele a zase vstával a v jednu chvíli se svlékl do naha, pronesl, že se s ní chce pomilovat, lehl si k ní do postele, kde jí začal osahávat na prsou, líbat, snažil se na ní vykonat soulož, avšak [anonymizováno 9 slov] [role v řízení] [anonymizováno 25 slov] obžalovaný nad jejím tělem masturboval do svého vyvrcholení, ejakuloval jí na břicho, poté si oblékl trenýrky, zanechal ji stále svázanou ležící v posteli, a chodil opět po bytě, přičemž začal mluvit o tom, že ji přišel zabít, že ji bude muset zabít, začala ho prosit, aby to nedělal, že chce vidět svoje děti, následně obžalovaný hovořil o sebevraždě, nakonec se začal oblékat a s opětovným sdělením, že ji přišel zabít a s dodatkem, že to nedokázal, kolem 17:00 hod. z bytu odešel, uzamkl dveře přímo do ložnice, kde zanechal poškozenou ležet svázanou v posteli, a z bytu odnesl její mobilní telefon zn. iPhone 12, včetně klíčů od bytu, a svým útokem způsobil poškozené [příjmení] [jméno] [příjmení] zejména zhmoždění měkkých tkání krku v podobě zevně patrné vícenásobné škrtidlové rýhy a ložisek zarudnutí pokožky na

přední i boční ploše krku a v oblasti šíjové, mnohačetné tečkovité krevní výronky v kůži obličeje a horní části krku pod dolní čelistí, ve víčkách očí oboustranně tvořící až splývající krevní výrony, rozsáhlé prokrvácení očních spojivek, nevelký krevní výron patrového oblouku vlevo, dále stopy krve pod nosem a vpravo v oblasti zevního zvukovodu, několik nevelkých oděrek v oblasti zadní plochy trupu, hýždí a v oblasti horních končetin, otlaky měkkých tkání kolem zápěstí a kotníků, přičemž útok na její krk charakteru škrcení poškozenou bezprostředně ohrožoval na životě.“.

3. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný včasné odvolání. Pokud jde o skutek ad 1), nesouhlasí s částí popisu skutku uvedenou v obžalobě a ve výroku napadeného rozsudku, že„ realizoval záměr [anonymizováno] [jméno] [příjmení] usmrtit“, neboť žádný takový záměr neměl. Dále odmítá jako vysoce zkreslenou část popisu skutku uvedenou v obžalobě a ve výroku napadeného rozsudku, že„ uchopil sekyru zn. Fiskars X10 a blížil se k [anonymizováno] [jméno] [příjmení], která stále ležela na zádech spoutaná provazem, kdy takto vnímaná situace v ní musela vyvolat vypjatost psychického prožívání traumatu smrti, pocit bezmoci bránit se a předpokládané neodvratnosti smrti, zvláště když se obviněný rozmáchl sekyrou…“ To vyvolává dojem, že poškozená před svým usmrcením prožívala déletrvající pocit neodvratnosti smrti, což však odporuje tomu, jak celou událost popisoval obžalovaný ve svém výslechu v přípravném řízení. Podle jeho popisu celá událost proběhla velmi rychle, v rozmezí 10-15 vteřin, a to včetně zasazení všech pěti sečných ran, přičemž lze konstatovat, že poškozená ztratila vědomí již při první sečné ráně, při níž došlo k mechanickému poškození mozku, což to potvrdil znalec [příjmení] [příjmení] ve svém výslechu na hlavním líčení dne 29. 9. 2025.

4. Co se týče skutku ad 2), má výhradu k té části popisu skutku, kde soud prvního stupně popisuje škrcení poškozené [příjmení] [jméno] [příjmení], kdy uvádí, že tak činil„ nejméně se srozumění s tím, že škrcením může poškozené přivodit smrt“. Tuto část popisu skutku považuje opět za tendenční. V obecné rovině samozřejmě každý musí vědět, že škrcením může druhému člověku přivodit smrt. To však samo o sobě nemůže znamenat, že by škrcení druhého představovalo jednání, které bezprostředně směřuje k jeho usmrcení. Nesouhlasí též s tím, že začal mluvit o tom, že ji přišel zabít. I kdyby to skutečně řekl, což však není prokazováno jinak než výpovědí poškozené, z její výpovědi také vyplývá, že jí výslovně řekl, že zabít ji nedokázal, a také že hovořil o sebevraždě. V zásadě lze shrnout, že to, co v předmětné době poškozené říkal, byla spíše směsice různorodých více či méně smysluplných úvah.

5. Dále namítá nesprávnost výroku o vině spočívající v nesprávné právní kvalifikaci obou skutků, které jsou předmětem obžaloby. Soud prvního stupně skutek ad 1) právně kvalifikoval jako zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. i) tr. zákoníku. Podle obžalovaného by měl být skutek právně kvalifikován jako zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku. Soud prvního stupně vycházel z předpokladu, že obžalovaný si při odchodu z domu přibalil do batohu sekeru, lano a nůž, tedy nástroje, které byly následně použity k jednání, kterého se na poškozené dopustil, a dále že na poškozenou zaútočil ihned po jejím příchodu do bytu, pouze po údajné krátké slovní rozepři, kdy poškozená takový útok nemohla předpokládat. Obžalovaný však trvá na tom, že neměl žádný úmysl ji usmrtit, lano si vzal do batohu proto, že měl v úmyslu spáchat sebevraždu a sekeru proto, že jí chtěl poškozenou postrašit. Systematičnost a promyšlenost použití uvedených nástrojů soud prvního stupně posuzuje ex post při zpětném pohledu na jednání obžalovaného. Z jeho výpovědi ale vyplývá, že útoku předcházel rozhovor mezi ním a poškozenou, kdy se pokoušel od poškozené zjistit, proč vyzradila pokračování jejich mileneckého vztahu. Poškozená se mu vysmála, když sama byla v té době pod vlivem alkoholu. Reakce obžalovaného, kdy poškozenou začal škrtit, byla afektivní a vyvolaná nepředpokládanou reakcí poškozené, nikoli promyšlená či cílená. Totéž platí o útoku sekerou, který byl rovněž akutní afektivní reakcí na jejich rozhovor a akutní nával vzteku. Úvahy soudu prvního stupně, kterými podpořil závěr o právní kvalifikaci skutku podle § 140 odst. 3 písm. i) trestního zákoníku, jsou dle něho založeny na pouhé vlastní spekulaci. Aby spekulace soudu prvního stupně byly relevantní, muselo by být v řízení prokázáno, že poškozená věděla či

musela vědět, že obžalovaný má v úmyslu ji usmrtit, jelikož teprve tehdy by mohla pociťovat stav neodvratitelnosti smrti. Nic takového však z provedeného dokazování nevyplývá. O tom, jak se celý skutek opravdu odehrál, neexistuje žádný konkrétní důkaz vyjma výpovědi samotného obžalovaného. Podle jeho popisu celá událost proběhla velmi rychle, přičemž poškozená v té době ležela na zádech, s hlavou na stranu a přivřenýma očima – proto také byly údery vedeny na pravou část hlavy. Poškozená tak dle něho na útok nestihla nijak zareagovat a lze tvrdit, že s ohledem na rychlost provedení si nebyla schopna ani uvědomit, co se vlastně děje. Po první sečné ráně pak okamžitě ztratila vědomí. Poukazuje-li soud prvního stupně na stav, kdy poškozená byla svázaná a tedy bezbranná, nejedná se o samotný vražedný mechanismus, ten spočíval v útoku sekerou. Nepřiléhavý je dle jeho názoru odkaz soudu prvního stupně na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4.6.2014, sp. zn. 8 Tdo 462/2014.

6. Skutek ad 2) soud prvního stupně právně kvalifikoval jako zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. h) trestního zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, a jednak jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2024. Soud prvního stupně zde naprosto pominul obhajobu obžalovaného. Ten poukazuje na závěry znaleckého posudku MUDr. Řehulky, podle něhož probíhá proces dušení v rámci škrcení ve čtyřech fázích. Poškozená se podle znaleckého posudku nacházela ve druhé fázi dušení, kdy nastupuje bezvědomí, někdy svalové záškuby a křeče. Je tedy zřejmé, že použil takovou intenzitu a délku škrcení, která stačila toliko k tomu, aby překonal její odpor, a v tu chvíli se škrcením ustal. Dále poukazuje na nález Ústavního soudu ze dne 21. 9. 2017, sp. zn. I. ÚS 1038/17, kde došlo k tomu, že pachatel poškozeného škrtil do doby, kdy poškozený začal modrat, a když uviděl, že by se mohlo stát něco horšího, sám přestal poškozeného dusit, byť mu nic nebránilo čin dokonat. Zatímco obecné soudy toto jednání vyhodnotily jako pokus vraždy, Ústavní soud toto hodnocení odmítl. K otázce možné smrti v důsledku poškození bloudivého nervu (tzv. vagová reflexní smrt) soud prvního stupně uvedl, že tohoto rizika si obžalovaný s ohledem na své lékařské vzdělání musel být vědom. K tomu namítá, že tzv. vagová reflexní smrt je následek při škrcení natolik teoreticky ojedinělý, že jej v žádném případě nelze zahrnovat pod předvídatelný následek škrcení. Samo poškození bloudivého nervu pak jen zřídka mívá za následek smrt; mnohem častějším následkem je zkrátka jen ztráta vědomí. Nesouhlasí s tím, že soud prvního stupně mu klade k tíži jeho lékařské vzdělání, a naopak toto vzdělání nezohledňuje při obhajobě, ačkoliv jeho tvrzení jsou v tomto směru podpořena i vysoce odbornými články a studiemi. Konkrétně odkazuje na článek„ Riziko reflexní srdeční smrti v důsledku škrcení je velmi malé“ z roku 2016, ze kterého vyplývá výjimečnost následku smrti při poškození bloudivého nervu, kdy tento následek je dle něho spíše spekulativní, a to ještě v zásadě pouze v případech určitých predispozic na straně oběti. Dále obdobě odkazuje na článek„ Smrt způsobená kardioinhibiční reflexní srdeční zástavou – systematický přehled případů“ z roku 2011. V žádném případě tak nelze uzavřít, že by vagová reflexní smrt byla následkem, kterého si obžalovaný s ohledem na své lékařské vzdělání měl být vědom a se kterým byl srozuměn. Naopak, jako lékař velmi dobře věděl, že tato alternativa je z praktického i statistického hlediska téměř vyloučená. Proto navrhuje, aby v rámci veřejného zasedání o projednání odvolání byl proveden doplňující výslech znalce MUDr. Řehulky, v rámci něhož by byl konfrontován se závěry odborné literatury vztahující se k otázce vagové reflexní smrti a případně upřesnil/přehodnotil své závěry ohledně pravděpodobnosti této alternativy.

7. Uložený trest je dle něho nezákonný a nepřiměřený. Nezákonnost uloženého trestu vyplývá sama o sobě již z nesprávné právní kvalifikace obou skutků, avšak i v případě, že by se odvolací soud ztotožnil s právní kvalifikací skutků, je uložený trest nezákonný a nepřiměřený pro nesplnění předpokladů pro uložení výjimečného trestu a nesprávnou aplikaci polehčujících a přitěžujících okolností. Zcela nesprávné a v rozporu s obsahem spisu je hodnocení soudu prvního stupně, že doznání obžalovaného směřovalo pouze k částem jeho jednání, které bylo možné jednoznačně prokázat i bez takového doznání. Z průběhu hlavního líčení je evidentní, že

obžalovaný vypověděl vše tak, jak si pamatuje a neměl jakoukoli snahu cokoli zamlčovat. Průběh útoku ad 1) vyšel najevo pouze z jeho výpovědi. Pokud jde o druhý skutek, tam je jeho výpověď v podstatné části shodná s výpovědí poškozené [příjmení] [příjmení]. Zcela nesprávné a v rozporu s obsahem spisu je rovněž konstatování, že opravdu upřímně litoval jen sebe, a proto k upřímné lítosti jako polehčující okolnosti soud vůbec nepřihlížel. Obžalovaný svého činu litoval od počátku trestního řízení a tuto svou lítost opakovaně vyjadřoval, omlouval se rodině poškozené [příjmení] [příjmení], omlouval se poškozené [příjmení] [příjmení]. K tomu soud prvního stupně zcela nepochopitelně a bez odůvodnění nepřihlédl. Obžalovaný proto navrhuje, aby byl pro lepší představu o upřímnosti jeho omluvy a lítosti ve veřejném zasedání o projednání odvolání přehrán zvukový záznam z prvního hlavního líčení ze dne 16. 6. 2025 v dotčené části. Soud prvního stupně rovněž zcela ignoroval omluvné dopisy, které zaslal pozůstalým poškozené. Poškození v trestním řízení mu sice dávali za vinu, že dosud neučinil žádné kroky k odčinění způsobené újmy, nicméně obžalovaný je od počátku trestního stíhání vazebně stíhán, je omezen na osobní svobodě, prakticky nemůže jakkoli disponovat se svým majetkem a jediná hodnotná věc, kterou má ve společném jmění se svou manželkou, konkrétně dům ve Zruči, je předmětem zajištění v tomto trestním řízení za účelem uspokojení právě nároku poškozených. Soud prvního stupně také nepřihlédl k polehčující okolnosti, že napomáhal při objasňování své trestné činnosti. Naopak nesprávně přihlédl k přitěžující okolnosti, že měl spáchat čin ze zavrženíhodné pohnutky a pomsty. Jedná se však pouze o výsledek spekulací soudu prvního stupně o motivech jednání obžalovaného, které nejsou ničím konkrétním podloženy. Soud prvního stupně sice odkazuje na znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace psychiatrie a klinická psychologie, avšak z tohoto posudku ani z výslechu znalkyně PhDr. Záhorské nevyplývá, že by tento závěr byl výsledkem znalecké činnosti. Znalkyně sice ve svém výslechu v hlavním líčení uvedla, že z provedení předmětného jednání lze dedukovat, že [anonymizováno] bylo připravené, a to bedlivě, řádně na to nachystané, časově uchopené, avšak tyto dedukce nečiní na základě vlastních znaleckých zjištění, ale na základě jí zmiňovaných okolností skutku. Obžalovaný namítá, že soud prvního stupně naprosto nedostatečně odůvodnil naplnění podmínek pro uložení výjimečného trestu, neboť není zřejmé, v čem přesně spatřuje zvlášť zavrženíhodný způsob provedení. Soud patrně zřejmě směšuje znak zvlášť zavrženíhodného způsobu provedení a znak zvlášť těžký a těžko napravitelný následek, když ve čtvrté větě bodu 40. napadeného rozsudku uvádí, že„ těžko napravitelný následek lze však spatřovat i v případě poškozené [příjmení] [příjmení]“, avšak předchozí věty bodu 40. napadeného rozsudku se obsahově k těžko napravitelnému následku nevztahují. V řízení před soudem prvního stupně nebylo prokázáno, že by poškozená o jakémkoli hypotetickém úmyslu obžalovaného ji usmrtit věděla. Zvlášť zavrženíhodnou pohnutku soud prvního stupně v případě poškozené [příjmení] [příjmení] spatřuje v tom, že poškozená doplatila na prozrazení mileneckého poměru manželce obžalovaného vlastním životem. Soud prvního stupně zde tedy zřejmě jinými slovy opakuje tvrzený mstivý motiv obžalovaného. Z odůvodnění napadeného rozsudku však nelze zjistit, z čeho soud vyvozuje natolik vysokou závažnost této tvrzené pohnutky, že je nutné ji právně kvalifikovat jako zvlášť zavrženíhodnou pohnutku. Zvlášť zavrženíhodnou pohnutku soud prvního stupně v případě poškozené [příjmení] [příjmení] spatřuje v tom, že poškozená mu prý dostatečně nenaslouchala a neposkytovala obžalovanému informace o jeho manželce, o které chtěl mít informace. V čem konkrétně tento tvrzený motiv v očích soudu prvního stupně naplňuje znak zvlášť zavrženíhodné pohnutky, také není z napadeného rozsudku zřejmé. V čem soud spatřuje naplnění zvlášť těžkého a těžko napravitelného následku v případě poškozené [příjmení] [příjmení], není z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé. Pokud by měl být spatřován v tom, že došlo k usmrcení druhé osoby, šlo by v zásadě o zakázané dvojí přičítání. V případě Mgr. [příjmení] je pak přinejmenším spekulativní. Soud prvního stupně vychází z toho, že se jí mohou do konce života vracet vzpomínky na tuto událost. Tento závěr je však v příkrém rozporu se závěrem v bodě 47. napadeného rozsudku, ve kterém soud výslovně uvádí, že poškozené nevznikly žádné prokazatelné trvalé následky fyzického či psychického rázu.

8. Obžalovaný dále nesouhlasí s výší přiznané náhrady poškozené [příjmení] [příjmení], když tuto považuje na nepřiměřenou, nepodloženou konkrétními okolnostmi a nedostatečně odůvodněnou. Nebylo jakkoli prokázáno, že by u poškozené [příjmení] [příjmení] došlo k rozvinutí posttraumatické stresové poruchy, což ostatně při svém výslechu v hlavním líčení výslovně uvedla. Z odůvodnění napadeného rozsudku pak není vůbec zřejmé, jak soud prvního stupně dále operuje s částkou 400 000 Kč a zda tuto částku nějakým způsobem zohlednil v jím přiznané výši náhrady. Nepřiměřená výše přiznané náhrady je pak dána i nesprávnou právní kvalifikací skutku jako pokusu vraždy.

9. S ohledem na výše uvedené obžalovaný navrhuje, aby Vrchní soud v Praze napadený rozsudek zrušil a sám za podmínek § 259 odst. 3 tr. řádu rozhodl rozsudkem ve věci, in eventum aby napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně.

10. Odvolání podal také poškozený [jméno] [příjmení] prostřednictvím zmocněnkyně, kterým rozsudek napadá ve výroku, jímž byl podle § 229 odst. 2 tr. řádu odkázán se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Poškozený se v prvé řadě odkazuje na ustálenou judikaturu Ústavního soudu, podle které by měly být nároky poškozených uspokojeny primárně již v trestním řízení, aby nemuseli podstupovat rovněž řízení občanskoprávní, což může být spojeno s opětovným prožíváním nepříjemných či traumatizujících zážitků. Soud prvního stupně podle něho svůj výrok nijak věcně neodůvodnil a je tak v tomto ohledu nepřezkoumatelný. Současně má za to, že jím uplatněné nároky byly v řízení dostatečně prokázány. Co se týká nákladů za sanační, vyklízecí a malířské práce a opravu omítek, provedených firmou D ve výši 57 890 Kč, tyto byly ve věci prokázány dvěma fakturami se základním popisem prací. Poškozený dále u hlavního líčení dne 14. 10. 2025 jako svědek uvedl, že kontakt na specializovanou firmu jim poskytla organizace Bílý kruh bezpečí. Firma na místě provedla specializovaný zásah po násilném trestném činu, přičemž rozsah poškození a kontaminace biologickým materiálem v bytě poškozené jsou zřejmé z protokolu o ohledání místa činu s fotodokumentací. Úklid tohoto typu vyžaduje použití osobních ochranných prostředků, dezinfekčních látek, odbornou manipulaci s infekčním odpadem a dodržení všech postupů, které odpovídají hygienickým a bezpečnostním standardům. [ulice] cena je tak odůvodněna specializovanou činností, kterou úklid bytu po brutální vraždě nepochybně je.

11. Náklady na právní služby Mgr. [jméno] [příjmení] výši 98 312,50 Kč byly prokázány fakturou a podrobným rozpisem provedených právních služeb. Svědci [jméno], [jméno] i [jméno] [příjmení] shodně uvedli, že krátce před svou smrtí poškozená [jméno] uzavřela kupní smlouvu na byt, za který složila zálohu a měla jej financovat smlouvou o hypotečním úvěru. V příčinné souvislosti s jejím úmrtím bylo potřeba řešit vrácení složené zálohy, odstoupení od koupě bytu a vyvázání z hypotečního úvěru. Jednalo se o právně velmi složitou situaci, kterou poškození nemohli řešit svépomocí, tím spíše vzhledem k jejich psychickému stavu. Nad rámec těchto služeb jim advokátní kancelář poskytla i prvotní ochranu před úniky informací o poškozené do médií. Uvedené skutečnosti pak potvrdil poškozený [jméno] [příjmení] v rámci své svědecké výpovědi. Způsobení škody v příčinné souvislosti s usmrcením poškozené tak bylo ve věci prokázáno.

12. S ohledem na shora uvedené tedy poškozený navrhuje, aby Vrchní soud v Praze o podaném odvolání rozhodl tak, že rozsudek v napadeném výroku zruší a znovu rozhodne tak, že se podle § 228 odst. 1 trestního řádu obžalovanému [jméno] [příjmení] ukládá, aby poškozenému [jméno] [příjmení] nahradil způsobenou škodu ve výši 57 890 Kč úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně z částky 57 890 Kč od 2. 5. 2025 do zaplacení a škodu ve výši 98 312,50 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně z částky 98 312,50 Kč od 18. 6. 2025 do zaplacení.

13. Vrchní soud v Praze ve veřejném zasedání přezkoumal z podnětu podaných odvolání podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které rozsudku předcházelo. Nezjistil přitom existenci vad, které

odvoláními nebyly vytýkány, ale měly by vliv na správnost napadených výroků. Pokud jde o řízení předcházející napadenému rozsudku, podle zjištění odvolacího soudu v jeho průběhu nedošlo k porušení procesních ustanovení, které by mělo za následek nezákonnost či věcnou nesprávnost napadeného rozsudku. Právo na obhajobu obžalovaného bylo, jak v přípravném řízení, tak před soudem prvního stupně důsledně respektováno. Za součinnosti stran bylo postupováno tak, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. řádu).

14. Obžalovaný navrhl doplnit dokazování doplňujícím výslechem znalce [příjmení] [příjmení], v rámci něhož by byl konfrontován se závěry odborné literatury vztahující se k otázce vagové reflexní smrti a případně upřesnil/přehodnotil své závěry ohledně pravděpodobnosti této alternativy. Odvolací soud tento návrh zamítl pro nadbytečnost, neboť znalecké závěry znalce [příjmení] [jméno] [příjmení] ve znaleckém posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství jsou dle odvolacího soudu správné, jasné a úplné a bez pochybností byly obhájeny u hlavního líčení před nalézacím soudem, jak bude ještě podrobně rozebráno níže. Další znalecké zkoumání ani opětovný výslech výše uvedeného znalce tak dle odvolacího soudu nejsou potřebné k rozhodnutí o podaném odvolání, neboť by nemohly přinést nové relevantní poznatky významné pro rozhodnutí odvolacího soudu. Stejně tak odvolací soud zamítl i návrh na doplnění dokazování přehráním zvukového záznamu z prvního hlavního líčení ze dne 16. 6. 2025 v dotčené části, k prokázání upřímnosti omluvy a lítosti obžalovaného. Zvukový záznam z hlavního líčení nepředstavuje samostatný důkazní prostředek. Odvolací soud je oprávněn se s obsahem zvukového záznamu seznámit při studiu spisového materiálu, pokud to považuje za potřebné pro posouzení důvodnosti podaného odvolání nebo pro ověření správnosti procesního postupu soudu prvního stupně. Nejde však o důkaz prováděný v odvolacím řízení ve smyslu § 263 a násl. tr. řádu.

15. Odvolací soud se dále zabýval i návrhy na doplnění dokazování poškozeného [jméno] [příjmení]. Pokud jde o vyjádření firmy Dopareal prostřednictvím emailové komunikace se zmocněnkyní v době od 14. 10. do 11. 12. 2025, obsahující rozsah, popis a odůvodnění odborných úklidových prací provedených v bytě na adrese [adresa] adrese [ulice a číslo], [obec] s výčtem provedených prací, k tomu odvolací soud uvádí, že z uvedených listin sice vyplývalo, jaké konkrétní práce byly v bytě poškozené provedeny, avšak nebylo v nich uvedeno, kolik bylo za jednotlivé položky konkrétně účtováno. Uvedené důkazy by tedy nemohly přinést nové informace k posouzení nároku na náhradu škody a byly tak pro nadbytečnost zamítnuty. Ze stejného důvodu byl pro nadbytečnost zamítnut také návrh poškozeného na doplnění dokazování potvrzením Mgr. [jméno] [příjmení], advokáta ze dne 14. 1. 2026 o poskytnutí právních služeb, fakturaci a úhradě.

16. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že soud prvního stupně vycházel ze všech důkazů provedených v hlavním líčení, hodnotil je tak, jak mu to ukládá § 2 odst. 6 tr. řádu, podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu. Odvolací soud nezjistil, že by ze strany soudu prvního stupně došlo k opominutí některého z relevantních důkazů (k tomu viz například nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1738/16).

17. Odvolací soud zdůrazňuje, že v řízení před soudem prvního stupně bylo postaveno najisto, že pachatelem obou souzených skutků je obžalovaný, který v odvolání napadá zejména právní kvalifikaci obou činů, trest a povinnost úhrady nemajetkové újmy.

18. Ve vztahu ke skutku ad 1) obžalovaný namítá, že neměl předchozí úmysl poškozenou usmrtit, tedy se nejednalo o vraždu s rozmyslem. Lze zopakovat, že trestní zákoník rozlišuje dva základní typy vraždy. V odstavci 1 § 140 tr. zákoníku je uvedena základní skutková podstata vraždy, která spočívá v tom, že pachatel úmyslně usmrtí jinou osobu; takové případy bývají označovány jako tzv. vražda prostá. V odstavci 2 § 140 tr. zákoníku je uvedena kvalifikovaná skutková podstata

popisující tzv. premeditovanou vraždu, která předpokládá, že pachatel jinou osobu úmyslně usmrtí s rozmyslem nebo po předchozím uvážení. Obě uvedené skutkové podstaty vraždy se tedy liší v subjektivní stránce, jejich objektivní stránka je stejná a předpokládá, že pachatel usmrtí jiného. Jinými slovy, prosté vraždě nepředchází, byť i jen krátká úvaha. Půjde tedy o okamžité, spontánní rozhodnutí zpravidla vyvolané situačními okolnostmi (např. reakce na urážku). Samotný rozmysl může zahrnovat z časového hlediska i kratší časový úsek např. spočívající v tom, že po verbálním konfliktu si pachatel přinese z jiné místnosti bytu zbraň a tou poškozeného usmrtí.

19. Pokud si obžalovaný při odchodu z domu zabalil nástroje k provedení vraždy – provaz, sekeru, nůž, a poté poškozenou škrtil do bezvědomí – provazem, čímž ji uvedl do bezbranného stavu, ve kterém ji znehybnil svázáním do tzv. kozelce – provazem, rozřezal na ní oblečení – nožem a v závěru útoku ji ranami do oblasti hlavy usmrtil – sekerou, tak je jeho premeditace nade vší pochybnost prokázána. Obžalovaný současně své jednání nejméně krátce zvážil a stručně zhodnotil (nejméně rozmysl), když volil ještě v prostředí svého domu smrtící nástroje, které následně použil při útoku na poškozenou. Své jednání měl prostor nejen promyslet, ale také od něj upustit a tzv. vychladnout, a to jednak v době od odjezdu ze svého rodinného domu do příjezdu do bydliště poškozené a následně po dobu několika hodin, kdy tam na ni musel čekat. Dle názoru odvolacího soudu bylo pro tento větší časový odstup prokázáno jednání obžalovaného po předchozím uvážení, ale pro absenci odvolání státního zástupce v neprospěch obžalovaného nemohl odvolací soud ve výroku o vině nahradit rozmysl uvedeným znakem skutkové podstaty.

20. Z výše uvedených důvodů nebylo možné uvěřit naivní obhajobě obžalovaného, který odůvodnil obsah svého batohu tak, že lano chtěl použít k sebevraždě a sekyru k vystrašení poškozené, neboť, jak již bylo řečeno výše, všechny nástroje postupně použil k jednání, kterého se na poškozené dopustil. Je zřejmé, že obžalovaný si tyto nástroje nezabalil náhodně, neboť je pak použil systematicky a promyšleně způsobem popsaným ve výroku napadeného rozsudku.

21. Obžalovaný dále namítá, že nebylo prokázáno, že usmrtil obžalovanou zvlášť trýznivým způsobem. Okolnost„ zvlášť trýznivým způsobem“ spáchaného trestného činu vraždy podmiňující použití vyšší trestní sazby podle § 140 odst. 3 písm. i) tr. zákoníku (stejně jako„ zvlášť surovým způsobem“) není v trestním zákoníku přesně definována a vykládá se v zásadě na základě rozhodovací praxe. Podle ní na„ zvlášť trýznivý způsob“ je možné usuzovat z takových okolností, které charakterizují subjektivní neúměrně krutě pociťované prožitky oběti, jež vnímala od doby, kdy na ní pachatel začal uskutečňovat vražedný mechanismus, až do okamžiku její smrti. Pro trýznivost je podstatné, aby oběť vzhledem ke svému zdravotnímu stavu byla schopna vnímat a prožívat účinky užitého násilí v jeho bolestivosti a vypjatosti psychického prožívání z traumatu smrti. Přitom, byť na tyto prožitky má v určitém smyslu vliv způsob použitého násilí, zejména co do míry utrpení, které oběti přináší, je nutné je považovat jen za prostředek, jímž je intenzivní trýzeň způsobena. Především je však rozhodná intenzita, s jakou oběť prožívala důsledky útrap, jimž byla vystavena. S ohledem na to, že zákon požaduje, aby se jednalo o„ zvlášť“ trýznivý způsob, půjde o něj tehdy, jestliže oběť je vystavena bolestem na hranici snesitelnosti trvajícím třeba i po kratší dobu nebo sice méně intenzivním, ale zato déle trvajícím, které velmi citelně zasahují celou osobnost poškozeného, je vystavena psychickým útrapám zejména spočívajícím v pociťování extrémního strachu o svůj život včetně vědomí bezmoci vzhledem ke zjevné neúčinnosti její obrany, event. fyzické převaze obviněného, apod. (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 6. 2014, sp. zn. 8 Tdo 462/2014, uveřejněné pod číslem 21/2015 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní).

22. Pro naplnění znaku spáchání činu zvlášť trýznivým způsobem je tedy rozhodné zjištění, jak útok pachatele prožívala oběť. Vzhledem k tomu, že se jedná o dokonaný trestný čin vraždy není výpověď poškozené k dispozici. Obžalovaný se však mýlí v tvrzení, že jeho výpověď je jediným pramenem ke zjištění situace, jak se skutek odehrál. Podkladem pro uvedené zjištění skutkového

děje jsou relevantními důkazy znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, protokol o hledání místa činu, fotodokumentace místa činu, forenzní expertizy, kamerové záznamy příchodů a odchodů z domu. Z uvedených důkazů bez pochybností plyne, že jednání obžalovaného zahrnovalo trýznivé mechanismy jak po fyzické stránce – škrcení do bezvědomí, svázání do tzv. kozelce, zranění v oblasti levého oka, údery sekery do hlavy, tak po psychické stránce – po mnoho hodin nahá a znehybněná poškozená byla ponížená a bezbranná, vydaná na milost a nemilost obžalovanému. Poškozená tedy jistě prožívala strach z bolesti a strach ze smrti. Uvedená kombinace fyzických a duševních útrap naplňuje znak spáchání činu zvlášť trýznivým způsobem.

23. Dle názoru odvolacího soudu byl naplněn i znak spáchání činu zvlášť surovým způsobem, neboť byla splněna požadovaná vyšší míra brutality, než je typická pro běžné trestné činy vraždy – kombinace škrcení, svázání do kozelce, a nakonec užití zvlášť razantního násilí použitím sekery vedoucích k nápadnější devastaci hlavy oběti (deformace lebky a znetvoření obličeje). Takovýto útok, který je charakterizovaný užitím většího počtu násilných mechanismů postupně působících na tělo oběti vykazuje znaky zvlášť trýznivého a zvlášť surového způsobu usmrcení oběti. Pro absenci odvolání státního zástupce v neprospěch obžalovaného, ale odvolací soud nemohl uvedený znak skutkové podstaty doplnit.

24. Ve vztahu ke skutku ad 2) výroku rozsudku obžalovaný namítl, že nesouhlasí s právní kvalifikací zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 1, 3 písm. h) tr. zákoníku s poukazem na to, že poškozenou škrtil pouze za účelem překonání jejího odporu a poté se škrcením dobrovolně ustal, přičemž zpochybnil riziko usmrcení poškozené prostřednictvím podrážděním bloudivého nervu a způsobením tzv. reflektonické (reflexní) srdeční smrti.

25. K uvedenému odvolací soud nejprve připomene výrok rozsudku ve kterém jsou popsány následky na zdraví poškozené: svým útokem způsobil poškozené [příjmení] [jméno] [příjmení] zejména zhmoždění měkkých tkání krku v podobě zevně patrné vícenásobné škrtidlové rýhy a ložisek zarudnutí pokožky na přední i boční ploše krku a v oblasti šíjové, mnohačetné tečkovité krevní výronky v kůži obličeje a horní části krku pod dolní čelistí, ve víčkách očí oboustranně tvořící až splývající krevní výrony, rozsáhlé prokrvácení očních spojivek, nevelký krevní výron patrového oblouku vlevo, dále stopy krve pod nosem a vpravo v oblasti zevního zvukovodu, několik nevelkých oděrek v oblasti zadní plochy trupu, hýždí a v oblasti horních končetin, otlaky měkkých tkání kolem zápěstí a kotníků, přičemž útok na její krk charakteru škrcení poškozenou bezprostředně ohrožoval na životě.

26. Znalecké závěry znalce MUDr. Hynka Řehulky ve znaleckém posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství jsou dle odvolacího soudu správné, jasné a úplné. Znalec podrobně popsal mechanismus vzniku zranění v obličeji v důsledku škrcení, kdy za této situace krev do hlavy může přitékat, ale v důsledku komprese velkých žil z ní krev neodtéká zpět do srdce a dochází tak k městnání krve v oblasti hlavy, které se při intenzivním tlaku a dostatečně dlouhé době zmáčknutí krku projeví tak, jak je to popsáno ve skutkové větě včetně výtoku krve z nosu. V důsledku silného městnání krve dochází současně k nedostatečnému okysličování mozku, které je umocněno i mechanickým zmáčknutím dýchacích cest a přitlačením kořene jazyka k patru, v důsledku čehož nastává u poškozené osoby dušení. Znalec podrobně popsal čtyři fáze škrcení, kdy při posledním nastává trvalá zástava dechu i oběhu a smrt. Celé dušení trvá zpravidla 5-8 minut. Dále ve znaleckém posudku znalec uzavřel, že poškozená [příjmení] [příjmení] se v důsledku škrcení nacházela nejméně ve druhé fázi procesu dušení, spojení s poruchou vědomí a výpadky paměti na průběh napadení a tvorbou tečkovitých krevních výronů v oblasti měkkých tkání hlavy, které se vyskytují až při opravdu výrazném přetlaku v kapilárách, kdy k jejich manifestaci dochází ke konci druhé fáze procesu dušení. Při hlavním líčení znalec dodal, že intenzita škrcení poškozené byla opravdu velká. U poškozené byla prokázána mechanická komprese krku v podobě škrcení, kdy se jednalo o změny v souvislosti s aktivním násilným jednáním ze strany druhé osoby. Útok na její krk ji bezprostředně ohrožoval na životě. Pokud by

nedošlo k uvolnění sevření krku a útok by pokračoval nepřerušeně delší dobu zhruba v intenzitě, v které byl započat, došlo by k její smrti. Delší dobu nelze konkrétně specifikovat, závisí na tom, zda se osoba brání, zda má možnost na chvilku povolit tlak škrtidla na krku, závisí to na vstupních kapacitách kyslíku v organismu, zda má přidruženou nemoc atd. Jedná se o desítky vteřin či několik málo minut. Stav poškozené bylo nutno z pohledu soudně lékařského hodnotit jako těžký a vážný. V naprostém souladu s popisem zranění znalcem byla fotodokumentace poškozené pořízená bezprostředně po spáchání trestného činu dne 20. 10. 2024 v 20:35 hod ve FN Plzeň (č. l. 177-192) a protokol o prohlídce těla ze dne 21. 10. 2025 v 15:50 hod (č. l. 193-201). Znalec dále doplnil, že při škrcení se může nadto uplatnit i podráždění větví bloudivého nervu, kdy smrt v těchto případech nastává velmi rychle a zcela nepředvídatelně, tzv. vagová reflexní smrt. Při hlavním líčení k tomuto blíže uvedl, že lidé někdy i při relativně šetrném úchopu za krk mohou tzv. zvadnout, může dojít k zástavě srdce. Není to úplně pravidelné, ale stát se to může.

27. Z uvedeného je zcela zřejmé, že útok obžalovaného na poškozenou byl jak po objektivní, tak po subjektivní stránce jednáním, které ji ohrožovalo na životě. V této souvislosti je třeba odmítnout poukaz obviněného na nález Ústavního soudu ze dne 21. 9. 2017, sp. zn. I. ÚS 1038/17, neboť tam se jednalo o zcela jiné skutkové okolnosti případu. V tomto nálezu však ústavní soud srozumitelně shrnul judikatorní a doktrinální výklad pokusu vraždy, který stojí za opakování. Podle § 140 tr. zákoníku se trestného činu vraždy dopustí ten, kdo jiného úmyslně usmrtí; podle ustanovení § 21 tr. zákoníku je trestným i pokus trestného činu, tedy jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat. Nezůstane-li po útoku útočníka oběť mrtvá, zásadní judikatorní a doktrinální otázkou je, jak přesně stanovit hranici, po jejímž překročení je nutné shledat, že došlo k pokusu vraždy z hlediska zavinění pachatele (subjektivní stránky). Podobně jako v případě dokonané vraždy je třeba z„ aktivního vztahu pachatele ke způsobenému následku (smrti jiného)“ (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2016, sp. zn. 7 Tdo 543/2016) najisto postavit, že úmyslem (přímým či nepřímým) pachatele bylo poškozeného zabít. Nejvyšší soud judikoval, že„ závěr o úmyslu pachatele způsobit svým jednáním jinému smrt přitom nelze dovodit toliko ze zjištění, že úmyslně vykonal něco, co takový následek mohlo způsobit“ (srov. usnesení ze dne 23. 3. 2016, sp. zn. 3 Tdo 406/2016). V konkrétním případu vraždy či pokusu o ní Nejvyšší soud obecně stanovil, že k naplnění subjektivní stránky trestného činu„ je třeba prokázat také to, že pachatel alespoň věděl o možnosti způsobení následku zde předpokládaného“ (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 11. 2010, sp. zn. 3 Tdo 835/2010). Důležité tak je, aby pachatel věděl a byl srozuměn s tím, že svým jednáním může způsobit smrt poškozeného (srov. § 15 tr. zákoníku). Důležité tedy je, aby pachatel věděl, že jeho konkrétní jednání, tedy zejména způsob útoku, může mít za možný následek smrt, a aby si byl vědom souvislosti mezi svým jednáním a následkem. Na zavinění pachatele tak zejména usuzujeme právě ze způsobu provedení útoku, např. z toho, zda byla použitá zbraň. Pokus vraždy lze tedy shledat pouze v případě, kdy pachatel věděl, že svým jednáním může způsobit smrt poškozeného, a pro případ, že ji způsobí, s tím byl srozuměn, přičemž konkrétní provedení tohoto jednání musí mít jednoznačnou souvislost s možností úmrtí, která je běžně rozpoznatelná pro pachatele a která je relativně pravděpodobná. Uvedené odvolací soud považuje za splněné po objektivní i subjektivní stránce, neboť obžalovaný je lékař se specializací na interní lékařství.

28. I v tomto ústavním nálezu však rezonuje, že útok na krk je nutné posuzovat primárně v souvislosti s dušením a pro posouzení správnosti kvalifikace jednání stěžovatele jako pokusu vraždy je tedy nutné zvážit, zda dušení poškozené dosahovalo takové intenzity, aby jej bylo možné kvalifikovat jako pokus vraždy.

29. Ve vztahu k intenzitě jednání lze tedy argumentaci Ústavního soudu parafrázovat do dvou bodů: pokud jednání obžalovaného bylo motivováno úmyslem usmrtit poškozeného udušením, pak je třeba dosáhnou dostatečné intenzity; a zároveň, pokud mělo jednání stěžovatele spočívat

v úmyslu způsobit poškozenému reflektorickou zástavu srdce, pak je třeba dostatečného odůvodnění v tom ohledu, zda byl tento mechanismus obžalovanému znám.

30. Z dokazování v souzené věci bez pochybností rovněž vyplývá, že zjištěná intenzita škrcení byla dostatečná k tomu, aby poškozené způsobila smrt. U poškozené již nastala porucha vědomí, následné výpadky paměti na průběh napadení a tvorba tečkovitých krevních výronů v oblasti měkkých tkání hlavy, které se vyskytují až při opravdu výrazném přetlaku v kapilárách, kdy k jejich manifestaci dochází ke konci druhé fáze procesu dušení. Ke smrti poškozené by došlo, pokud by škrcení trvalo o desítky vteřin či několik málo minut déle a současně byl obžalovanému znám i mechanismus reflektorické zástavy srdce.

31. Obecně je škrcení způsobilé přivodit smrt oběti třemi způsoby zmiňovanými znalcem, tj. (zjednodušeně): udušením, zamezením přístupu okysličené krve do mozku a reflexní zástavou srdce v důsledku podráždění bloudivého nervu.

32. V souzené trestní věci je zřejmé, že konkrétní způsob, doba a intenzita škrcení (počítaje v to ovšem i obranu poškozené) nebyly ve výsledku způsobilé smrt poškozené přivodit (jinak by poškozená v důsledku útoku zemřela). [příjmení] je rovněž to, že ke smrti může v důsledku škrcení dojít i kromě udušení a zabránění koloběhu krve do mozku dalším uvedeným mechanismem (reflexní zástavou srdce v důsledku podráždění bloudivého nervu), který v tomto případě nenastal.

33. Podstatné je, že konkrétní způsob provedení činu měl jednoznačnou souvislost s možností úmrtí, která je běžně rozpoznatelná pro běžného pachatele a zcela jistě rozpoznatelná pro obžalovaného-lékaře a která je relativně pravděpodobná. Uvedené mechanismy usmrcení (zejména první dva popsané, tj. udušení a zamezení přístupu okysličené krve do mozku) působí společně a nelze je od sebe zcela oddělit. Za zmínku stojí ještě skutečnost, že obžalovaný užil zbraň – škrtidlo v podobě provazu, kterým učinil útok na poškozenou účinnějším. Právní posouzení zjištěného činu obžalovaného jako zločinu podle § 21 odst. 1, § 140 odst. 1 tr. zákoníku, tak není nesprávným právním posouzením skutku. (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12.4.2023 sp. zn. 7 Tdo 258/2023, nebo ze dne 22.8.2018 sp. zn. 3 Tdo 947/2028).

34. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že obžalovaný se dopustil jednání, které bezprostředně směřovalo k úmyslnému usmrcení jiného, kterého se dopustil v úmyslu takový čin spáchat, avšak k jeho dokonání nedošlo a čin spáchal opětovně. Vražda je spáchána opětovně, jestliže byla spáchána novým skutkem, odlišným od skutku předcházejícího, který byl rovněž posouzen jako vražda. Naplnění znaku opětovného spáchání vraždy není vázáno na předchozí formální odsouzení pachatele za prvý takový čin, ale na faktické spáchání takového činu. Obžalovaný se vraždy na první poškozené dopustil dva dny před pokusem vraždy na druhé poškozené. Nejedná se však o pokračování v trestném činu ve smyslu, aby mohlo být na jednotlivé útoky nahlíženo jako na dílčí jednání, když nebyl shledán jednotný záměr poškozené usmrtit. Uvedené úvahy odvolací soud hodnotí jako zcela správné. Ostatně žádné námitky obhajoby nebyly v tomto smyslu uplatněny.

35. Obžalovaný rovněž nijak nenamítal, že poškozenou násilím donutil k pohlavnímu styku provedenému způsobem srovnatelným se souloží.

36. Nalézací soud tedy správně právně posoudil jednání obžalovaného pod bodem ad 2) jako jednak zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 1, 3 písm. h) tr. zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku a jednak zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2024.

37. Obžalovaný namítl nezákonnost uloženého trestu primárně ve vztahu k jím tvrzené nesprávné právní kvalifikaci obou skutků. Odvolací soud shledal kvalifikaci správnou.

38. Dle obžalovaného nebyly splněny předpoklady pro uložení výjimečného trestu ani při právní kvalifikaci zvolené nalézacím soudem a současně nebyly správně vyhodnoceny polehčující a přitěžující skutečnosti. Odvolací soud souhlasí se soudem prvního stupně, že obžalovanému polehčuje jeho dosavadní bezúhonný život. Taktéž se ztotožňuje s tím, že doznání obžalovaného bylo pouze částečné a pouze k těm aspektům skutkových okolností, které byly prokázány i jinými důkazy. Co se týče polehčující okolnosti, že obžalovaný trestného činu upřímně litoval, i zde odvolací soud souhlasí se soudem prvního stupně, dle kterého opravdu upřímně litoval pouze sám sebe, neboť tyto závěry vyplývají i z výsledků znaleckého zkoumání a výslechu znalkyň z oborů psychologie a psychiatrie. Taktéž v rámci veřejného zasedání před odvolacím soudem obžalovaný vyjádřil pouze lítost směrem k rodičům poškozené [příjmení], kteří se již se svou dcerou nesetkají, dále určitým způsobem vyjadřoval lítost vůči poškozené [příjmení] [příjmení], avšak vůči poškozené [příjmení] nikoliv. Opět však projevil lítost vůči sobě samému, když uvedl, že se mu uložený trest zdá příliš krutý.

39. Pokud jde o přitěžující okolnosti, soud prvního stupně správně zohlednil, že se dopustil více trestných činů, že činy spáchal z pomsty za hrozící rozpad rodiny, který by však s ohledem na předcházející zkušenosti ani možná nenastal. Obžalovaný měl vztek, který přetvořil ve zrůdná jednání, kterých se dopustil na obou poškozených. Odvolací soud k tomu dodává, že se obžalovaný dopustil extrémního násilí vůči ženám, za použití více zbraní, a nadto vůči ženám, které k němu měly absolutní důvěru (první poškozená jej milovala, druhá byla letitou rodinnou přítelkyní). Dále oba skutky spáchal v jejich bytech – domovech, tedy v prostoru, který považovaly za chráněný, bezpečný a soukromý.

40. Pro uložení výjimečného trestu musí být kumulativně splněny dvě základní podmínky uvedené v § 54 odst. 1 tr. zákoníku. Výjimečný trest lze uložit jen za zvlášť závažný zločin (srov. § 14 odst. 3 tr. zákoníku), a současně jestliže to zákon u zvlášť závažného zločinu ve zvláštní části trestního zákoníku výslovně dovoluje. To znamená, že tato sankce musí být výslovně uvedena u příslušného trestného činu ve zvláštní části tr. zákoníku. U zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 3 tr. zákoníku je tato sankce uvedena.

41. Pro uložení výjimečného trestu odnětí svobody nad 20 až do 30 let při existenci předpokladů uvedených v § 54 odst. 1 tr. zákoníku, stačí splnění i jen jedné z alternativně uvedených podmínek: velmi vysoká závažnost spáchaného zvlášť závažného zločinu nebo obzvláště ztížená možnost nápravy pachatele. V souzené věci je dána první podmínka, tedy velmi vysoká závažnost spáchaného zvlášť závažného zločinu, která je dána způsobem provedení činu a pohnutkou pachatele, které ve svém souhrnu umožní učinit závěr, že spáchaný čin je i v rámci kategorie zvlášť závažného zločinu vraždy intenzitou naplnění těchto okolností závažnější než běžně se vyskytující případy spáchání zvlášť závažného zločinu vraždy.

42. Obžalovaný se dopustil obou skutků zvlášť zavrženíhodným způsobem provedení. Zvlášť zavrženíhodný způsob provedení činu předpokládá vyšší míru surovosti, zákeřnosti, nebo brutality či zvrhlosti při provedení trestného činu vraždy, než jaká obvykle bývá spojena s tímto trestným činem. Je možno zde přihlížet také k okolnosti, že oběť byla vystavena zvláštním fyzickým nebo duševním útrapám. Vzhledem k tomu, že způsob provedení činu je součástí objektivní stránky trestného činu, nelze se při hodnocení způsobu provedení činu omezit jen na povahu vlastního útoku, eventuálně použitých prostředků a intenzity útoku, nýbrž je nutno uvážit i celkový charakter jednání pachatele a okolnosti, za nichž k činu došlo, resp. jimiž byl útok provázen, pokud charakterizují způsob spáchání činu.

43. Zvlášť zavrženíhodná pohnutka je rovněž dostatečně prokázána. Za zvlášť zavrženíhodnou pohnutku lze považovat zejména pohnutku, která je v příkrém rozporu s občanskou morálkou a svědčí zpravidla o morální zvrhlosti, bezcitnosti, bezohledném sobectví a pohrdavém postoji k lidskému životu, v souzené věci jde o pomstychtivost za vyzrazení mimomanželského vztahu, což svědčí o morální zvrhlosti, bezcitnosti a bezohledném sobectví obžalovaného.

44. Odvolacím soudem nebyl (oproti soudu prvního stupně) shledán znak zvlášť těžko napravitelný následek. Zvlášť těžký a těžko napravitelný následek činu předpokládá nenapravitelnou nebo jen velmi obtížně napravitelnou poruchu na nejvýznamnějších zájmech chráněných tím ustanovením zákona, proti kterému byl namířen čin pachatele, u něhož lze uložit trest odnětí svobody na doživotí. Pokud však smrt jedné osoby je pojmovým znakem trestného činu, pak tento následek sám o sobě nemůže být považován za zvlášť těžký a těžko napravitelný ve smyslu požadavku uvedeného v § 54 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku.

45. U trestného činu vraždy je smrt člověka pojmovým znakem tohoto trestného činu, a proto tento následek sám o sobě nemůže být považován za zvlášť těžký a těžko napravitelný. Uvedený zákonný předpoklad je splněn tehdy, jestliže následek v konkrétním případě podstatně převyšuje intenzitu, v jaké je u trestného činu vraždy obvykle přítomen (např. usmrcení sice jediného člověka, jehož ztráta je však pro společnost zvlášť citelná, u trestného činu vraždy to může být úmyslné usmrcení většího počtu lidí, než uvedeno v § 140 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku apod.)

46. Odvolací soud shrnuje, že souzená věc se vskutku vymyká ostatním případům zvlášť závažného zločinu vraždy nejenom krutostí, bezcitností a surovostí, ale i zákeřností. Uvedené ve svém souhrnu odůvodňuje uložení výjimečného trestu. Jeho konkrétní výměra pak mimo uvedené odráží i fakt, že se jedná o tři trestné činy – zvlášť trýznivou vraždu, opětovnou vraždu ve stadiu pokusu a znásilnění, za něž je ukládán trest úhrnný. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že uložený úhrnný výjimečný nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře 28 let se zařazením do věznice se zvýšenou ostrahou není trestem ani nezákonným ani nepřiměřeným.

47. Obžalovaný dále v odvolání napadal výrok o přiznání náhrady za nemajetkovou újmu poškozené [příjmení] Odvolací soud však dospěl k závěru, že soud prvního stupně své závěry ohledně nároku poškozené dostatečně a logicky odůvodnil a odvolací soud s nimi souhlasí (srov. odst. 47 napadeného rozsudku). Soud prvního stupně při stanovení výše nároku správně přihlédl ke konkrétním okolnostem projednávané věci a zohlednil specifika daného případu. Na základě těchto úvah dospěl k přiznané částce, kterou odvolací soud považuje za přiměřenou a odpovídající povaze a intenzitě zásahu do práv poškozené.

48. Ohledně dalších výroků týkajících se nemajetkové újmy v penězích a majetkové škody, které nebyly výslovně argumentovány odvoláním obžalovaného lze odkázat na odůvodnění soudu prvního stupně s tím, že přiznané částky nemajetkové újmy v penězích byly v souladu s recentní judikaturou.

49. Poškozený [jméno] [příjmení] podal odvolání proti výroku ohledně nákladů spojených s uvedením bytu do předešlého stavu ve výši 57 890 Kč a nákladů za právní služby advokátní kanceláře Mgr. [jméno] [příjmení] ve výši 98 312,50 Kč, se kterými byli poškození odkázáni na občanskoprávní řízení. V řízení před odvolacím soudem nebylo však možné přiznat uplatňované nároky na náhradu škody poškozenému, neboť ohledně nákladů za stavební a sanační práci je třeba provádět další dokazování. Důkazy předložené odvolacímu soudu jsou zcela nedostačující, když v nich absentuje položkové ocenění jednotlivých služeb provedených firmou D Odvolací soud tak není schopen posoudit účelnost jednotlivých úkonů ani výši náhrady za ně. Pokud jde o náklady za právní služby, u těchto je sporná příčinná souvislost mezi vynaloženými náklady a trestným činem, kterou bude nutné blíže zkoumat právě v občanskoprávním řízení. Další dokazování bude také třeba provádět i ohledně důvodnosti a výše těchto nákladů. Adhezní řízení sice sleduje především procesní ekonomii a posílení ochrany práv poškozených, avšak má své limity, které vyplývají z jeho povahy jako řízení akcesorického k řízení trestnímu. Trestní řízení je primárně zaměřeno na posouzení trestní odpovědnosti obžalovaného (který je v souzené věci stíhán vazebně), a proto nemůže být zatěžováno rozsáhlejším dokazováním ohledně zjišťování výše či důvodnosti nároku na náhradu majetkové škody. Nalézací soud tedy nepochybil, když odkázal poškozeného s uvedenými nároky na řízení občanskoprávní.

50. Na základě výše uvedeného odvolací soud rozhodl tak, že odvolání obžalovaného a poškozeného zamítl jako nedůvodná.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. Do dvou měsíců od jeho doručení je možno proti němu podat dovolání. Dovolání mohou podat nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí a obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se za dovolání nepovažuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu, s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) trestního řádu nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 4. března 2026

Mgr. Petr Hovorka
předsedkyně senátu